

A délvidéki magyarság partneri összefogást igényel – nemcsak a politika szintjén

- interjú Zsoldos Ferencsel

Minek kapcsán szervezték a zentai Civil 5 perc elnevezésű rendezvényt? Zsoldos Ferencet, a Civil Mozgalom egyik vezetőjét, a rendezvény főszervezőjét kérdezem.

Zsoldos Ferenc

Régóta szerveződik ez a rendezvény. Változott az arculata, hiszen hála istennek a közéleti kérdések is változnak. Egy fontos ponthoz érkezett a délvidéki magyarság. A hétköznapi ember, szerintem szinte kivétel nélkül az, aki valamilyen módon kötődik a nemzetéhez, már nagyon régóta egy egységet, nemzeti egységet szeretne látni. Ez a legalapvetőbb kérdés, hiszen kisebbségi sorsban még inkább felerősödik ez a fajta igény, hiszen a kisebbség, a nevében is benne van, számbelileg kevesebb, mint a többség, ezért egyértelmű, hogy önvédelemre is szüksége van, tehát valamilyen módon meg kell védenie magát, identitását a többséggel szemben, s ezt egyféleképpen tudja megtenni, hogyha az a kevés kisebbségi e tekintetben minél inkább azonos módon gondolkodik. Tehát mivel a kisebbségi sors miatt az emberek folyamatosan szembesülnek a kisebbségi létnek mindenféle hátrányával, ezért az egyszerű ember szintjén fontos az, hogy legalább a magyarok összetartsanak. Ez régi igény, 1994 óta él a magyarságban, amióta úgynevezett pluralizmus, tehát többpártrendszer van a Délvidéken. Ez az áldatlan helyzet most már 13 éve tart. Eddig az volt jellemző, hogy a pártok a saját céljaik elérésére törekedtek, de közben az egyik nagyon fontos

mozgatórugója volt a cselekedeteiknek a másik magyar párt fölé való kerekedés, tehát valójában az egyeduralkodói státusz elérése. Igazából az energiáikat egymás ellen oltották ki, ami méginkább gyengítette a délvidéki magyarságot. Ezért egy hihetetlen nagy dolog az, ami most történik, hogy a délvidéki magyar pártok elkezdtek közeledni egymáshoz, olyannyira, hogy pl. a becsei, az óbecsei helyi közösségi választásokon már koalícióra léptek. Ez rendkívül nagy dolog, hiszen ezt várja a közösségük tőlük már 13 éve. Viszont az is biztos, hogy amikor ők megnyilatkoznak, szinte kivétel nélkül mindegyik a 2007-es januári választásokra hivatkozik, hogy annak kapcsán szükséges az összefogás. Ebben az a szomorú, hogy el kellett oda jutni a délvidéki magyarságnak, hogy a fele ne legyen politikailag aktív, tehát ne menjen el szavazni, s a délvidéki magyarság maradék felének a fele, tehát a negyede szerb pártra szavazzon. Ez egy szomorú tény. Tehát akárhogy is nézzük a kérdést, nem kerülhetjük meg a délvidéki magyar pártok eddigi viselkedésének a felelősségét. Amellett, hogy ez az új összefogás pozitív tendencia és támogatandó, mindenféleképp tartalmilag ki kell ezt bővíteni, tehát nem lehetséges az, hogy a délvidéki magyar pártok ismét csak a választások miatt egyfajta technikai koalíciót kössenek, vagy technikai együttműködésre lépjenek. Mindegyik megőrzi a saját programját és akkor megvárják, hogy miként reagál a magyar választó. Ennél azért többre van szükség. Szerintem ők is látják a helyzet fonákságát, látják, hogy ennél valóban többre van szükség, hogyha szeretnének ők is egy átütő, pozitív elmozdulást a negatív tendenciától.

Egyértelműen politikai indíttatása is van ennek a megmozdulásnak. Mit gondol mennyiben tud a civil szféra a politikára hatni ?

Véleményem szerint nagyon keveset. Ugyanis alapjában véve a politikai pártjaink önmagukat tartják alfának és omegának. Tehát eszköznek vélik a többi szereplőt, akiket fel kell sorakoztatni

maguk mögé, de még nem vettem volna észre, hogy a többi szférát partnerként kezelnék. Viszont minden szférának megvan a maga dolga. A politikai szférának nem lehet az a feladata, hogy a teljes délvidéki magyar közösséget vezérhajóként irányítsa, és megmondja azt is, hogy ki lehet az óvónő egy óvodában. A politikai szférának az a feladata, hogy a délvidéki magyarság stratégiai kérdéséért politikai terepen küzdjön. Viszont nem értem, hogy miért fontos a politikai pártoknak adott esetben a kultúrában fontos döntéseket hozniuk, és – sajnos - azt sem látom, hogy miért fontos a civil szférának döntéseket hoznia, hiszen az autonómiájuk nagyon csekély. Valljuk be őszintén, a délvidéki magyar civil szféra esetében sem beszélhetünk 10-15-20-nál több autonóm módon cselekvő szervezetről. Az összes többi nyíltan elfogadja, esetleg latens módon vagy elfogadja, vagy pedig aktívan támogatja a fenálló rendszert. Ugyanez elmondható a többi szféráról is. Viszont hogyha ki akarunk lépni ebből a mókuseréből, ha ki akarunk lépni ebből a 17 évi nagyon kevés eredményt elérő, a délvidéki magyar ember szintjén egyre inkább teljes passzivitást előidéző tendenciából, akkor egyrészt meg kell határoznunk a nemzeti minimumot, másrészt pedig szélesebb mértékű, partneri összefogásra van szükség. Mi ezt látjuk, tehát ez a kiáltvány erről szól. Meglehetősen finoman, burkoltan fogalmaz, épp azért, mert nem akarjuk, hogy úgy érezzék, hogy mi valójában a pártoknak a frissen kialakuló kapcsolata ellen lennénk, sőt szeretnénk, ha ez kibővülne és tartalmi elemekkel gazdagodna.

Egyértelműen figyelemfelkeltés?

Egyértelműen figyelemfelkeltés. A civil szféra nem sok mindent tud mást csinálni. Csak akciókat tud végrehajtani, tehát ráirányíthatjuk bizonyos dolgokra, problémákra a figyelmet. Ez a fő célja, persze egyértelmű, hogy szeretnénk, hogyha ez az üzenet nemcsak a délvidéki magyarság felé, hanem a pártjaink felé is üzenetként hatna, szeretnénk, ha ők is lassan átéreznék a helyzet fonákságát, és rájönnének arra, hogy önmagában egy pártkoalíció vagy pártegyesülés még nem hatna ki a teljes délvidéki magyarságra, nem terjedne ki egészére, és nem lenne teljes a hatása.

Kaptak-e már minderről valamiféle visszajelzést?

Őszintén szólva, nagyon kevés idő telt el, meg a programot szerveztük. Tehát a kiáltvány ma reggel lett nyilvános. A helyszínen egy-két személlyel

beszéltem, nekik pozitív volt a visszajelzésük, de ez még nagyon kevés, ami alapján általánosíthatnánk. A Civil Mozgalom is csak egy a palettán. Mi ezt mondjuk, mert ezt gondoljuk, de ehhez civil adta jogunk van. A 19. század óta léteznek emberi jogok, véleménynyilvánítás-szabadság is van, természetesen egyesülési szabadság is van, és az egyesületek, szervezetek véleményt fogalmazhatnak meg. Azt kell megértenünk, hogy nincs abszolút igazság. Eleve szubjektumokból áll egy közösség, de az nagyon fontos, hogy az igazsághoz akkor kerülünk közelebb, ha minél többen hangot adnak a véleményüknek. Ami nagyon fontos. egymást és egymás véleményét is toleránsan meg kell becsülnünk. Egy közösség akkor lesz erős, ha színes. Én nem hiszem, hogy egy egyszínűre festett közösség, pláne, hogyha az nem is aktív színűre van festve, hosszú távon fennmaradhatna. Nézzük meg a valóságot. Nemcsak a délvidéki magyarságnak a negyede szavaz már más pártra, az értelmiségieknek és a civil szervezeteknek egy jelentős része is már egyre inkább a szerb orientációjú szervezetek holdudvarába tartozik. Ez azért történhetett meg, mert az értelmiségiek és a civil szervezetek jelentős része egyre inkább nem lát perspektívát a magyar pártok által képviselt ügyben. Ezt kell megváltoztatnunk.

Magát a rendezvényt csak Zentára tervezték vagy a Vajdaság egész területére?

Ez az akció csak beharangozása egy folyamatnak. Mindenképp folytatni szeretnénk. A tervünk meglehetősen veszélyes vállalkozás annak, aki szerint a pozíciók a fontosak, de számunkra, akiknek úgymond nincs mit veszítenünk, nem kockázatos vállalkozás, mert csak nyerhetünk rajta – nevezetesen azt tervezzük, hogy kimegyünk terepre, és falugyűléseket tartunk. Pont annak kapcsán, hogy átbeszéljük ezeket a problematikus kérdéseket. Biztos vagyok benne, hogy a legaktívabbak épp azok lesznek ezeken a helyszíneken, akik ellenzik ezt a fajta gondolatot. Ennek ellenére akkor van demokrácia, hogyha a legalsóbb szinteken is él. Szerintem az egyik probléma a Délvidéken, hogy megrekedt a demokrácia a pártok szintjén, ami még ugyan pluralizmus, de ezt nem vitték tovább az 1990 utáni demokratikus fejlődés során. Persze van demokrácia olyan szinten, hogy az emberek elmehetnek szavazni, de többet nem szabad tenniük. Hogy különvéleményt fogalmazzanak meg, vagy aktívan akciókat hozzanak létre, ez már nem kívánatos. Aki ebbe belekezd, az előbb-utóbb a

félresöprésnek lesz az áldozata, ahogy nálunk is vannak már erre jelek, ilyen momentumok. Mi ennek ellenére úgy érezzük, hogy a közösség csak közösségi megnyilvánulások szintjén tud tovább élni. A közösségi megnyilvánulás nem passzív hallgatót és passzív választót jelent. Ennél több kell. Egy

közösség csak akkor fog élni, hogyha közösségi aktivitást is végez és nem föltétlen csak a kultúra és a hagyományápolás szintjén. Ezek nagyon fontos dolgok, és ezeket a gondolatokat, meglátásokat át is kell beszélni, azt, hogy merre felé fejlődjön ez a közösség.

* Az interjút Vitéz Andrea, a Szabadkai Rádió munkatársa készítette. A Szabadkai Rádióban 2007. október 2-án hangzott el.

GYŐZZÖN A JÓZAN ÉSZ!
CIVIL FÖLSZÓLÍTÁS

Elegünk van az üres ígéretekől, a hangzatos szólamokból, eredményeket akarunk!

Ezeken érdekében meghirdetjük a GYŐZZÖN A JÓZAN ÉSZ! eseményt október 29-én. A bevezető rendezvény időpontja és helyszíne.

2007. szeptember 29.

Zenta
(Fő téri)

CIVIL 5 PERC
hoggy jobb legyen!

CIVIL MOZGALOM
ÚJ NEMZEDÉK, ÚJ MEGOLDÁSOK

CIVIL 5 PERC
hoggy jobb legyen!

GYŐZZÖN A JÓZAN ÉSZ!
Civil felszólítás

Tizenhét év főtárlatából sem tudunk felmutatni sokadöntőt, a közösség fennmaradásának szempontjából meghatározó eredményeket: nincs nemzeti autonómiánk, nincs önálló magyar egyetemünk, a magyar fiatalok külföldre vándorol, akik itthon marad, állandó megfélemlítettségben / létbizonytalanságban él.

ELEGÜNK VAN AZ ÜRES ÍGÉRETEKBŐL, A HANGZATOS SZÓLAMOKBÓL EREDMÉNYEKET AKARUNK!

civilmozgalom
ÚJ NEMZEDÉK, ÚJ MEGOLDÁSOK

PROGRAM

16.00-18.30 **Keltyőljancsi** Gyermekanimátor Szervezet: portya, körjáték, kézműves foglalkozás, apa-fia verseny, anya-lánya verseny

16.30-17.30 **St. Longinus** Középkori Hagományörző Egyesület: haditorna (bemutató)

17.00 **Zyntharew** (énekeltek versek)

17.30 **Nagy Bandó András**
(humoros percek, könyvvásár és dedikálás)

18.30 **Dr. Duray Miklós**, a felvidéki Magyar Koalíció Pártjának alelnöke (beszéd)

18.45 **Dr. Becsey Zsolt**, az Európai Parlament képviselője (beszéd)

19.00 **A Civil Mozgalom klámtványának ismertetése**

19.15 Délvidéki civil és egyházi jeles személyiségek felszólalása

19.30 **Zanzibar** (hu)

21.30 **B-Terv** (hu)

A rendezvény ingyenes.
Rögzés feltételeként a rendezvény a Zenta Művelődési Házban kerül megrendezésre.

Superinfo